

Gerechtshof

te Amsterdam

Zaaknummer: 200.099.314/01

Zitting: 18 januari 2012 te 15:00 uur

PLEITNOTITIES

van mrs. Chr.F. Kroes en J. Bedaux

inzake:

1. **Hendrik Johannes CRUIJFF**, wonende te Barcelona (Spanje);
2. **Michel KREEK**, wonende te Diemen;
3. **Orlando Samuel TRUSTFULL**, wonende te Almere;
4. **Wilhelmus Maria JONK**, wonende te Volendam (gemeente Edam-Volendam);
5. **Dennis Nicolaas Maria BERGKAMP**, wonende te Blaricum;
6. **Dean Roberto GORRÉ**, wonende te Bowdon (Verenigd Koninkrijk);
7. (a) **Ruben JONGKIND**, wonende te Barneveld;
(b) de vennootschap onder firma **APRENDO V.O.F.**, kantoorhoudende te Amersfoort;
8. **Ronaldus DE BOER**, wonende te Amsterdam;
9. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **J. STAM BEHEER B.V.**, gevestigd te Dalfsen;
10. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **OVERMARS VASTGOED B.V.**, gevestigd te Epe;
11. **Bryan Eduard Steven ROY**, wonende te Amsterdam;
12. **Jakobus Johannes BOSMAN**, wonende te Amstelveen;
13. **Derk DE KLOET**, handelende onder de naam **Vitality Management**, wonende te Kortenhoef (gemeente Wijdmeren);
14. **Lydia Susanna FRITZ-VAN DER MOOT**,

wonende te Purmerend;

g e ï n t i m e e r d e n in principaal appèl
a p p e l l a n t e n in incidenteel appèl

advocaat: mr. Chr.F. Kroes te Amsterdam

tegen:

1. de naamloze vennootschap **AFC AJAX N.V.**,
gevestigd te Amsterdam;
2. **Steven TEN HAVE**, wonende te Zeist;
3. **Marjan HARINCK-OLFERS**, wonende te
Amsterdam;
4. **Paulus RÖMER**, wonende te Amsterdam; en
5. **Edgar Steven DAVIDS**, wonende te Amsterdam;

a p p e l l a n t e n in principaal appèl
g e ï n t i m e e r d e n in incidenteel appèl

advocaat: mr. P.N. Wakkie te Amsterdam

Mijnheer/mevrouw de voorzitter, leden van het hof,

(gepleit door mr. Kroes)

1. Mr. Wakkie legt de nadruk op het feit dat de Vennootschap, AFC Ajax N.V., een beursgenoteerde structuurvennootschap is. Dat is begrijpelijk, want de Andere Commissarissen willen het vereiste van artikel 1.6 RvC-Reglement zoveel mogelijk relativeren. Dat vereiste houdt immers in dat de RvC “steeds zo [moet] zijn samengesteld dat de kleinst mogelijk meerderheid van de Raad van Commissarissen bestaat uit personen die het bijzonder vertrouwen genieten van de Vereniging”.¹ Crujff is één van die personen.²
2. Die eis wordt gesteld, omdat de Vennootschap nog steeds in belangrijke mate het “vehikel” van de Vereniging is. Zo houdt de Vereniging nog steeds de licentie van de KNVB.³ De RvC voldoet echter niet meer aan die eis nu de Vereniging het vertrouwen in de voltallige RvC opgezegd.⁴
3. Maar ook met deze kanttekeningen geldt voor de RvC, als een raad van commissarissen bij een beursgenoteerde structuurvennootschap, *noblesse oblige*. Het is dan spijtig te moeten constateren dat de Andere Commissarissen de gedragsnormen die bij deze beursgenoteerde vennootschap bij de voorgenomen benoemingen van Van Gaal en Sturkenboom en de goedkeuring van de benoemingen van Blind en Sturkenboom in de wind hebben geslagen.
4. Spijtig, omdat het de oorzaak is van veel onrust en verdeeldheid van Ajax. Dat moet een ieder die Ajax een warm hart toe draagt betreuren. Als de Andere Commissarissen hebben beoogd een knuppel in het hoenderhok te gooien, dan zijn zij geslaagd in hun missie. Als zij daarentegen voor ogen hadden Ajax te voorzien van een leiding die kan rekenen op ruime steun, dan hebben zij jammerlijk gefaald.

¹ Productie 6 Crujff c.s.

² Artikel 1.4 RvC-reglement; productie 6 Crujff c.s.

³ Zie ook productie 28 Ajax c.s., blz. 3 en nrs. 35 en 36 pleitnotities mr. Jansen d.d. 7 december 2011. Die licentie is het entreebewijs van Ajax tot de nationale en internationale competities betaaldvoetbalactiviteiten die de Vereniging voordien zelf uitvoerde.

⁴ Zie r.o. 4.9, tegen welk oordeel van de voorzieningenrechter geen grief is gericht, zodat dit oordeel in hoger beroep vaststaat (en rechtens onaantastbaar is).

5. Begin november 2011 heeft Van Gaal in Voetbal International laten weten dat hij wel oren had naar de algemeen directeursstoel bij Ajax (de Vennootschap):⁵

“Wat er nu allemaal gebeurt, dat vind ik echt heel erg voor een club als Ajax. Het is de nummer één van Nederland, in alle opzichten. Dan is een situatie als deze alleen maar heel erg zonde.

Ze zouden wel een goede algemeen directeur kunnen gebruiken om daar verandering in te brengen. Het is nu natuurlijk uitgesloten dat ik dat word. Zolang Johan Crujff daar zit, is dat onmogelijk. Van mijn kant in elk geval wel. En van zijn kant waarschijnlijk ook. (onderstreping advocaat)

En als Johan Crujff weer is vertrokken?

Dan ontstaat er een heel andere situatie. Dan zal ik een aanbieding van Ajax serieus gaan vergelijken met andere interessante aanbiedingen. Want ik krijg nog steeds ontzettend veel aanbiedingen hoor. Vergis je niet.”

6. Met andere woorden, Van Gaal wil best algemeen directeur bij Ajax worden, maar niet eerder dan nadat Crujff is vertrokken. Wat Van Gaal heeft beziend om in november 2011 plotsklaps een terugkeer naar Ajax te ambiëren, terwijl hij wist dat dit op verzet van Crujff zou stuiten, blijft een raadsel. Ook is niet duidelijk geworden wanneer de Andere Commissarissen Van Gaal hebben benaderd en wie dat heeft gedaan.⁶
7. Wat wel vaststaat, is dat Crujff en Ten Have op 9 november 2011 nog hebben gesproken over benoeming van Van Basten. Voor die benoeming stond de deur toen nog op een kier. Dat heeft ook Ten Have tijdens de zitting in kort geding op 7 december 2011 toegegeven, zij het schoorvoetend en onder aantekening dat het een “klein kiertje” was.

⁵ Productie 65 Crujff c.s.

⁶ De beweringen van Ajax c.s. over wie het eerste contact heeft gelegd met Van Gaal zijn tegenstrijdig. Römer beweert dat dit Davids zou zijn geweest (productie 7b Crujff c.s.), terwijl Ajax c.s. in eerste aanleg heeft gesteld dat Ten Have de “openingszet” heeft gedaan (nr. 24 pleitnotities mr. Wakkie d.d. 7 december 2011).

8. Op 9 november 2011 voerden Cruijff en Ten Have twee gesprekken. In geen van die gesprekken heeft Ten Have aan Cruijff laten weten dat ook maar Van Gaal werd gedacht, laat staan dat de Andere Commissarissen reeds met hem in gesprek waren.⁷
9. Dat de Andere Commissarissen opereerden als “commissie stiekem” gebeurde kennelijk op verzoek van Van Gaal. Allereerst geldt dat de Andere Commissarissen aan dat verzoek weerstand hadden behoren te bieden.⁸ Bovendien vormde die wens hoe dan ook geen beletsel om Cruijff in te lichten over de voorbereidingen voor de (voorgenomen) benoemingen van Sturkenboom en Blind.
10. Het roept echter ook vragen op over de rol van Van Gaal. Hoe geloofwaardig is het dat Van Gaal loyaal het Plan van Cruijff gaat uitvoeren, nadat hij eerst op de televisie heeft verklaard dat hij (i) iedere verzoening met Cruijff uitsluit, (ii) nooit bij Ajax zal terugkeren⁹ en (iii) bedingt dat de Andere Commissarissen achter de rug van Cruijff met hem overeenstemming bereiken¹⁰, omdat hij natuurlijk wel aanvoelde dat Cruijff zich niet zou ontpoppen tot zijn grootste fan?
11. Volgens Ajax c.s. houdt de norm uit het *Wijsmuller*-arrest niet méér in dan dat de leden van de RvC moeten worden uitgenodigd voor vergaderingen en hun stem moeten kunnen uitbrengen.¹¹ Daarmee maken zij een travestie van die norm. De norm houdt immers in dat een besluit van een (meerhoofdig samengesteld) orgaan van een rechtspersoon “de vrucht moet zijn van onderling overleg van alle leden die, na daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld, aan dat overleg wensen deel te nemen”.
12. Om te beginnen moeten de leden van het orgaan in de gelegenheid worden gesteld deel te nemen aan het overleg. Hen moet dan wel een reële gelegenheid worden geboden, anders is dit vereiste zinledig. Dat

⁷ Nrs. 17 tot en met 19; noch in eerste aanleg, noch in hoger weersproken.

⁸ D.W.A.O. Grosheide, *Praktijkboek Commissarissen* (losbl. 1985), IB 3.4.

⁹ Productie 72 Cruijff c.s. en de ter griffie gedeponeerde uitzending van Nova's Colleetour in 2010.

¹⁰ Nr. 24 pleitnotities mr. Wakkie d.d. 7 december 2011.

¹¹ Nr. 6 MvA inc. appèl.

brengt mee dat zo tijdig wordt opgeroepen dat de leden van de RvC, ook gelet op hun andere werkzaamheden, daadwerkelijk kunnen deelnemen aan het overleg. Oproeping van een lid, waarvan bekend is dat hij in Barcelona woont waarnaar hij net is teruggekeerd¹², voldoet niet aan dat vereiste, temeer niet omdat uit de oproeping niet blijkt dat het een spoedeisende kwestie zou betreffen (wat het ook niet was).

13. Verder volgt uit de norm dat het lid van een orgaan moet kunnen bepalen of hij aan het overleg wenst deel te nemen. Dat vereist dus een duidelijke, niet voor meerderlei uitleg vatbare agendering van het onderwerp van overleg. Dat is niet gebeurd. In de email van Ten Have van 16 november 2011 één minuut voor zeven 's ochtends staat slechts als onderwerp “voortgang samenstelling directie”. Hoe Cruijff daaruit zou hebben moeten afleiden dat de (voorgenomen) benoemingen van Van Gaal, Sturkenboom en Blind op het programma stonden, is hem niet duidelijk. Het woord benoeming wordt niet eens genoemd. Cruijff is over de voorbereidingen tot die benoemingen tot aan de RvC-vergadering op 16 november 2011 volstrekt in het ongewisse gelaten.
14. Ten Have heeft van de besluiten van 16 november 2011 gezegd dat “*alle procedures in acht [zijn genomen]*”.¹³ Waarom de Andere Commissarissen dan de behoefte hebben gevoeld om de besluiten op 25 november 2011 nog eens aan de orde te stellen, blijft duister. Dat is te meer zo, omdat Ajax c.s. zich op het standpunt stelt dat schending van het *Wijsmuller*-criterium valt onder het bereik van artikel 2:15 lid 1 onder *a* BW.¹⁴ Als alle procedurevoorschriften zijn nageleefd, dan brengt dat in de opvatting van Ajax c.s. mee dat ook het *Wijsmuller*-criterium is nageleefd.
15. Op 16 november 2011 waren de besluiten hoe dan ook al gevallen en wereldkundig gemaakt. De Andere Commissarissen hadden “belangrijke betrokkenen in de buitenwereld zelf gebeld, zelf geïnformeerd”.¹⁵ De Andere Commissarissen hebben Cruijff overigens niet gebeld om hem persoonlijk op de hoogte te brengen. Cruijff

¹² Nr. 21 van mijn pleitnotities in eerste aanleg.

¹³ Productie 7a Cruijff c.s.

¹⁴ Nr. 11 MvA inc. appèl.

¹⁵ Zie de verklaring van Ten Have bij Nieuwsuur op 16 november 2011; productie 7a Cruijff c.s.

ontving rond 19:00 uur¹⁶ een kopie van het persbericht en moest het maar doen met de toelichting die daarin werd gegeven.¹⁷

16. Na deze “belronde” heeft Ajax c.s. het persbericht over de benoemingen¹⁸ naar buiten gebracht, waarna het nieuws over de benoemingen als een lopend vuurtje de ronde deed. Diezelfde avond verscheen Ten Have in Nieuwsuur om het besluit toe te lichten.¹⁹ Datzelfde deed Römer daags erna bij Pauw & Witteman. Römer liet er daarbij weinig misverstand over bestaan dat aan het besluit niet meer viel te tornen:

[Jeroen Pauw] “Nu is natuurlijk de vraag, zou het nog kunnen worden teruggedraaid, deze voordracht.”

[Römer] “Nee, dat denk ik niet.”

[Jeroen Pauw] “Dus het is definitief?”

[Römer] “Ja.”²⁰

en iets later in het interview:

[Jeroen Pauw] “Maar wat gaat u doen om Johan Crujff te behouden.”

[Römer] “Wij gaan volgende week met hem praten in de vergadering.”

[Jeroen Pauw] “Wat kunt hem bieden?”

[Römer] “Bieden, het is niet een kwestie van bieden, uitleggen.”

17. Deze gang van zaken laat geen andere conclusie toe dan dat de besluiten, nadat ze op 16 november 2011 waren genomen, - althans wat betreft Ajax c.s. – vaststonden. De vergadering van 25 november 2011 diende louter om de gebreken die kleefden aan die totstandkoming te helen. Ajax c.s. werpt Crujff nu tegen dat hij zich zou hebben onttrokken aan de mogelijkheid van overleg met de

¹⁶ Productie 7a Crujff c.s.

¹⁷ Productie 1 Crujff c.s. (en productie 5 Ajax c.s.).

¹⁸ Productie 1 Crujff c.s.

¹⁹ Productie 7a Crujff c.s.

²⁰ Productie 7b Crujff c.s.

Andere Commissarissen op 25 november 2011. Dat is een onwaarachtig verwijt dat rechtens niet behoort te worden gehonoreerd.

18. De vergadering van 25 november 2011 was niets meer dan een schijnvertoning. Van Cruijff kon redelijkerwijs niet worden gevegd dat hij daaraan zou mee werken, nadat hij voor een voldongen feit was geplaatst nadat (i) de Andere Commissarissen de benoemingsbesluiten achter zijn rug om hadden voorbereid; (ii) hij voor de vergadering van 16 november 2011 werd uitgenodigd met een verhullende oproep, waaruit niet bleek dat überhaupt besluiten op stapel stonden, laat staan welke en (iii) de Andere Commissarissen die besluiten meteen wereldkundig hebben gemaakt, zodat er, ook in hun eigen ogen, geen weg terug meer was, hetgeen de Andere Commissarissen publiekelijk hebben benadrukt en tot dusverre niet hebben teruggenomen.²¹

19. Onder die omstandigheden kan niet worden gezegd dat de besluiten op 16 en 25 november 2011 tot stand zijn gekomen als vrucht van onderling overleg.²² Tekenend is in dat opzicht de stelling dat *“als Cruijff met een andere geschikte kandidaat zou zijn gekomen, de andere commissarissen zeker naar zijn argumenten [zouden] hebben geluisterd”*. Allereerst wilden de Andere Commissarissen kennelijk niet luisteren naar argumenten tégen Van Gaal, Sturkenboom en Blind. Bovendien betekent het beleefd aanhoren van de argumenten van Cruijff nog niet dat de besluiten tot stand konden komen als vrucht van onderling overleg, nu kennelijk de beslissing reeds was genomen en deze toch dezelfde bleef. Er valt immers niet in te zien dat een dergelijke gang van zaken zou moeten worden gesauveerd, terwijl rechtens niet is toegestaan dat een commissaris zich bij voorbaat bindt ten aanzien van de uitoefening van zijn stem.²³

20. Dat is iets anders dan dat *“één of meer leden van een orgaan niet meer onbevangen staan ten opzichte van een voorstel en/of de argumenten daarvoor van een ander lid, bijvoorbeeld doordat dat andere lid steeds met hetzelfde voorstel komt en/of dezelfde argumenten*

²¹ Zie producties 7b en 47 Cruijff c.s.

²² Vgl. vnr. rb. Zutphen 6 augustus 2003, LJN: AI0844.

²³ Vgl. Asser/Maeijer/Van Solinge en Nieuwe Weme 2-II* (2009), nr. 423 wat betreft de bestuurder welke benadering ook moet worden gevolgd ten aanzien van commissarissen; zie ook nr. 496.

gebruikt.” Het gaat hier immers om de benoemingen van Van Gaal, Sturkenboom en Blind. De Andere Commissarissen kenden de argumenten van Cruijff daarover niet, omdat zij die benoemingen buiten Cruijff om met z’n vieren hebben voorbereid, afgehamerd en wereldkundig gemaakt om zo een voldongen feit te creëren.

21. In hun bewerking van het Asser-deel Rechtspersonenrecht over de N.V. en de B.V. plaatsen Van Solinge en Nieuwe Weme de regel van het *Wijsmuller*-arrest in de sleutel van de redelijkheid en billijkheid van artikel 2:8 lid 1 BW.²⁴ Dat is terecht, omdat de regel een ruimere strekking heeft dan alleen inachtneming van bepaalde formaliteiten.²⁵ Dat ligt besloten in het vereiste van onderling overleg. Indien de andere leden van een orgaan een besluit bewust achter de rug om van een ander lid voorbereiden en hem een dubbelzinnige oproeping sturen, teneinde hem te overrompelen en voor voldongen feiten te plaatsen, is geen sprake van onderling overleg, zelfs niet indien aan alle formaliteiten mocht zijn voldaan.
22. Dat in de opvatting van Cruijff en overigens ook in de opvatting van Van Solingen & Nieuwe Weme de RvC het besluit tot benoeming van Van Gaal en Sturkenboom nooit meer rechtsgeldig zou kunnen nemen, is dan ook onjuist. Dat kan nog steeds, mits het stand komt als vrucht van onderling overleg. Dat zal van de Andere Commissarissen een welhaast herculische onbevangenheid vergen, maar dat vloeit niet voort uit het vereiste van het *Wijsmuller*-arrest. Dat is het gevolg van de manier waarop zij zichzelf in een hoek hebben gemanoeuvreed.
23. Artikel 11.11 van het RvC-Reglement bepaalt, in overeenstemming met Best Practice-bepaling III.5.14, dat de werkzaamheden van de RvC met betrekking tot de samenstelling van de Hoofddirectie en de selectie van mogelijke nieuwe leden daarvan worden voorbereid en gecoördineerd door de RvC als geheel.²⁶ Dat betekent inderdaad niet dat het afzonderlijke commissarissen niet zou vrijstaan met

²⁴ Asser/Maeijer/Van Solinge en Nieuwe Weme 2-II* (2009), nr. 418.

²⁵ Vgl. vznr. rb. Zutphen 6 augustus 2003, LJN: AI0844.

²⁶ Productie 6 Cruijff c.s. Krachtens de AMvB als bedoeld in artikel 2:391 lid 5 BW²⁶ verplicht de Vennoetschap om in haar jaarverslag mededeling te doen van de wijze waarop zij de Code Frijs²⁶ naleeft. De Vennoetschap leeft de Code Frijs, behoudens enkele hier niet ter zake doende punten, blijkens haar jaarverslag 2010-2011 na; vgl. nr. 45 dv.

individuele kandidaten te spreken. Het betekent wel dat zij dat niet mogen doen buiten de rest van de RvC om. Artikel 11.11 staat al helemaal niet toe om de benoeming van een kandidaat heimelijk te bekostoven om deze dan pas aan de enige niet ingelichte commissaris voor te leggen, zoals nu op verzoek van Van Gaal is gebeurd.

24. Dat hebben de Andere Commissarissen aanvankelijk ook zo opgevat. De afspraken die de leden van de RvC hebben gemaakt met elkaar en met de informatie- en benoemingscommissie houden immers in dat Cruijff's "voetbalvisie en [h]ijzelf aan boord moeten zijn, maar er geen onvoorwaardelijke of '100%' zeggenschap is".²⁷ Dat kan bezwaarlijk anders worden uitgelegd dan dat bij majeure beslissingen, zoals de benoeming van directeuren, Cruijff ten minste moet worden betrokken bij de voorbereiding en de besluitvorming.
25. Cruijff is immers aangezocht voor de RvC vanwege zijn voetbaltechnische kwaliteiten en ter uitvoering van zijn Plan, niet omdat hij een "beroepscommissaris" is. De sneer aan zijn adres aan het begin van de MvA inc. appel²⁸ is dan ook misplaatst. Het was juist de opdracht van de commissarissen Ten Have, Olfers en Römer om de juridische, financiële en organisatorische kaders te bewaken:

*"Er zijn kaders en het is onze opdracht en taak die in acht te nemen en te bewaken. Voor drie van ons, Marjan [Olfers], Paul [Römer] en Steven [Ten Have], geldt, zoals keer op keer benoemd en onderkend, dat zij zich niet met het voetbaltechnische zullen en willen bemoeien. Zij zijn er voor de onderwerpen op bijvoorbeeld bestuurlijk, organisatorisch, commercieel, juridisch, strategisch en financieel gebied."*²⁹

26. Daargelaten dat niet-naleving van artikel 11.11 RvC-Reglement leidt tot vernietigbaarheid, geeft deze afgesproken taakopvatting een extra dimensie aan het *Wijsmuller*-criterium. Zelfs als zou moeten worden aangenomen dat Cruijff formeel niet is uitgesloten van de

²⁷ Productie 23a Ajax c.s.

²⁸ Nr. 5.

²⁹ Productie 23a Ajax c.s.: de brief van de Andere Commissarissen aan Cruijff.

besluitvorming op de 16e en de 25^e, geldt dat hij óók had moeten worden betrokken bij de voorbereiding van de besluiten tot benoeming van Van Gaal, Sturkenboom en Blind. Zeker bij de benoemingen van Van Gaal en Blind is bij uitstek de voetbaltechnische visie van belang, zodat temeer geldt dat Cruijff had moeten kunnen deelnemen aan het overleg daarover (en niet louter aan besluitvorming).³⁰

27. Het is goed denkbaar dat Cruijff, indien hij was betrokken in de voorbereidingen, in een discussie met Davids, de enige andere commissaris met voetbalervaring, Ten Have, Olfers en Römer, ervan had kunnen overtuigen dat Van Gaal niet moest worden benoemd. Op dit alles stuit ook af het argument dat Cruijff geen belang heeft, omdat hij toch is overstemd.³¹
28. Dat Cruijff overal is buitengelaten, is niet omdat sprake was van koersgevoelige informatie of omdat de OR aandrang op benoemingen op stel en sprong. Dat is, omdat de Andere Commissarissen en Van Gaal vreesden voor oppositie van Cruijff. Zij vonden, in de woorden van Ten Have, dat Cruijff “wat [dat] betreft frustrerend werkt en blokkerend werkt”.³²
29. Dat miskent dat de leden van de RvC, en dus ook Cruijff, nu juist de opdracht hadden om zich kritisch en onafhankelijk op te stellen, ook jegens elkaar.³³ Als Ten Have vond dat Cruijff zijn rol als commissaris daarmee niet goed invulde, had het op zijn weg gelegen daarover met Cruijff onder vier ogen een gesprek te voeren.³⁴ Het schrijven van lange brieven, kennelijk namens de vier Andere Commissarissen³⁵,

³⁰ Vgl. A.G. van Solinge, in: Van Vennootschappelijk belang, Maeijer-bundel, Zwolle, 1988, blz. 312.

³¹ Waarover nader: nr. 14 MvA, in het bijzonder voetnoot 15. De verwijzing naar L. Timmerman, De nieuwe algemene bepalingen van boek 2 BW, Preadvies Vereniging ‘Handelsrecht’, Zwolle 1991, blz. 82 kan Ajax c.s. niet baten, omdat in het arrest inzake de Curaçaose Chinzes Club de uitgesloten wel ter vergadering aanwezig waren. Asser/Van der Grinten & Maijer 2-II (1997), nr. 131 leidt daaruit af dat het oordeel anders kan luiden, indien de uitgeslotene niet bij de vergadering aanwezig was.

³² Bij Nieuwsuur op 16 november 2011; productie 7a Cruijff c.s.

³³ Zie punt 3 onder c; productie 64 Cruijff c.s.

³⁴ Zie artikel 2.2 RvC-Reglement (productie 6 Cruijff c.s.) en Principe III.4 Code Frijs.

³⁵ Producties 23a en b Ajax c.s. in de inhoudsopgave aangeduid als emails “van RvC aan Cruijff”.

helpt dan natuurlijk niet. Dat zet de verhoudingen alleen maar verder op scherp.³⁶

30. In geen geval kan die opvatting over de taakvervulling van Cruijff een rechtvaardiging zijn om hem buiten overleg en besluitvorming te houden.³⁷
31. Cruijff heeft bij uitstek een belang om daartegen op te komen, omdat hij nu juist is toegetreden tot de RvC met het oog op zijn voetbaltechnische kwaliteiten en ter uitvoering van zijn Plan teneinde Ajax terug te brengen aan de top van het voetbal. Het belang van Cruijff strekt verder dan alleen naleving van de formaliteiten. De RvC heeft immers kennelijk verzuimd om te verzekeren dat Van Gaal, Sturkenboom en Blind zich achter het Plan scharen en dat loyaal zullen uitvoeren.³⁸
32. Bovendien geldt dat de leden van de RvC zich hebben verbonden tot naleving van en uitvoering van het RvC-Reglement dat zij ten blijke van hun instemming hebben ondertekend.³⁹ Daaraan ontleent Cruijff een rechtstreeks belang bij naleving van de bepalingen uit dat reglement.
33. Cruijff heeft dan ook belang bij de gevorderde voorlopige voorzieningen. De handelwijze van Ajax c.s. behoort in rechte niet te worden gesauveerd. Zij is in strijd met het belang van de Vennootschap. De RvC heeft, juist door de handelwijze van de Andere Commissarissen, het vertrouwen van de Vereniging, niet alleen de grootste aandeelhouder van de Vennootschap, maar ook één die tot haar in een bijzondere verhouding staat, verloren.⁴⁰ Dat is niet alleen

³⁶ Hetgeen haaks staat op de taak die artikel 2.2 RvC-Reglement en Principe III.4 Code Frijs toebedelen aan de voorzitter en niet bijdraagt aan de goede onderlinge vertrouwensrelatie en teamgeest die de Profielschets onder 6 vereist; productie 64 Cruijff c.s.

³⁷ Vgl. HR 6 april 1936, NJ 1936, 1045, nt. E.M. Meijers.

³⁸ In dat opzicht is veelzeggend dat in de notulen van de RvC-vergadering van 9 januari 2012 (productie 30) in het verslag van de ontmoeting met Van Gaal en Sturkenboom het Plan niets wordt genoemd, terwijl inmiddels is gebleken dat Sturkenboom het Plan niet kent en Sturkenboom en Blind ermee in strijd handelen.

³⁹ Artikel 1.6 en 15, productie 6 Cruijff c.s.

⁴⁰ Mede doordat de Andere Commissarissen simpelweg voorbij zijn gegaan aan het advies van de verzoeningscommissie; vgl. nr. 28 van mijn pleitnotities in eerste aanleg.

gebleken in de vergadering van de Ledenraad op 28 november 2011, maar ook tijdens de AvA van 12 december 2011 waar Rob Been dat, als bestuurder van de Vereniging namens de Vereniging, nog eens naar voren heeft gebracht.

34. Het is onder die omstandigheden in niemands belang om de besluiten, die, naar ook de Andere Commissarissen erkennen, controversieel zijn, op dit moment door te zetten. Dat behoort te worden overgelaten aan een nieuwe RvC, die daarover onbevangen kan oordelen in het belang van de Vennootschap, niet door commissarissen die zich daarin hebben vastgebeten en het “doordrukken” van die besluiten kennelijk zien als het hoogste doel.

(gepleit door mr. Bedaux)

35. Over de besluitvorming en de gebreken die daaraan kleven is genoeg gezegd. Ik zal de komende 15 minuten uiteenzetten wat het belang is van kort gezegd het trainersplatform van De Toekomst (de geïntimeerden sub 2 tot en met 14, waaronder Van der Moot en De Kloet) bij de onderhavige procedure.

36. Laat ik beginnen met enkele feiten. Er bestaat het Rapport van maart 2011 tot wijziging van de jeugdopleiding op basis van het Cruijffiaans model (**productie 2**). Dat Rapport is afkomstig van Cruijff, als voorzitter van het Technisch Platform, en is naast Cruijff ondertekend door:

- a. Peter Boeve en Dick Schoenaker, leden van de toenmalige Ledenraad (de vertegenwoordiging van de vereniging met 73% van de aandelen); en
- b. Rik van den Boog, de toenmalige algemeen directeur van Ajax N.V.

37. Dus de grootaandeelhouder en de directie hebben de inhoud van het Rapport in maart 2011 onderschreven.

38. Vanaf maart 2011 heeft Cruijff het trainersplatform collectief betrokken bij de uitwerking van zijn gedachtegoed (zie productie 37: verklaring trainersplatform). Zes van de veertien geïntimeerden - in nauw overleg met Cruijff en de rest van het trainersplatform – hebben

ter implementatie van het Rapport het Implementatieplan opgesteld, gedateerd juli 2011 (**productie 3**).

39. Het voltallige trainersplatform is door de Hoofddirectie, te weten Van der Aat en Slop, aangesteld ter uitvoering van het Implementatieplan (zie productie 37: verklaring trainersplatform). Wekelijks hebben Jonk, Jongkind en Bergkamp implementatieoverleg gehad met de Hoofddirectie. De uitvoering van het Implementatieplan door de Hoofddirectie is hiermee aangetoond.
40. Ondertussen was Crujff ook benoemd tot commissaris, juist om de implementatie van zijn gedachtegoed te bewaken en daarvoor ook verantwoordelijkheid te nemen. Wat er dan gebeurt is met geen pen te beschrijven.

Van Gaal

41. Het begint bij een interview met Van Gaal in de Voetbal International van begin november 2011 (**productie 65**) zo-even geciteerd door mr. Kroes. Kort en goed, zolang Crujff bij Ajax zit wil Van Gaal niet komen. Als Crujff weg is, wil Van Gaal een positie als algemeen directeur overwegen.
42. Dit interview staat niet op zichzelf. Een dergelijke verklaring heeft Van Gaal ook in de zomer van 2010 reeds gedaan in het tv-programma College Tour van Twan Huys (**productie 72**). Over Crujff en vergeving zegt Van Gaal:

“Als jij zo lang tegengewerkt bent is er geen plaats meer voor vergeving.”

En over Ajax:

“Ik heb voor Ajax gekozen [in zijn periode als technisch directeur in 2003/2004] en na 8 maanden stond ik al weer buiten. Dus van die tijd af heb ik gezegd ik kom niet meer terug naar Ajax. Ik ben tot op het bot beledigd. Tot op het bot!

(...)

En ik keer niet terug bij Ajax.

(...)

Ik ben iemand die ieder mens een tweede kans gunt. Dus dat heb ik ook gedaan. Alleen als die tweede kans al voorbij is....”

43. Met andere woorden, in de zomer van 2010 zei Van Gaal dat hij nooit meer zou terugkomen bij Ajax en dat van vergeving aan het adres van Crujff geen plaats is. In november 2011 herhaalt hij nog maar eens dat hij uitsluitend in een positie van algemeen directeur wil terugkomen bij Ajax als Crujff weg is. Van Gaal stelt dus zelf: Van Gaal erin, Crujff eruit. Hierover kan dan ook geen misverstand meer bestaan. De benoeming van Van Gaal door de Andere Commissarissen staat dus gelijk aan exit Crujff.
44. Dat het of Van Gaal of Crujff is en dat Crujff steeds de voorkeur geniet, wordt ook onderschreven door andere stakeholders.

Frank de Boer (trainer van Ajax 1) zegt in het AD (**productie 69**):

“Volgens de oefenmeester is een samenwerking tussen de beide Ajax iconen geen reële mogelijkheid. ‘Ik heb met beiden geen probleem, maar zoals ik er nu tegen aan kijk is dat geen optie. We zijn nu een richting (lijn-Crujff) opgegaan. Ik vind niet dat we dat overboord moeten gooien. We hebben met ons volle verstand deze keuze gemaakt. Daar heb ik een goed gevoel bij.’”

De Bestuursraad (huidige vertegenwoordiging van de vereniging (73% meerderheidsaandeelhouder) (**productie 71**):

“Tijdens de Algemene ledenvergadering van 22 december 2011, hebben de aanwezige leden van de AFC Ajax, in overgrote meerderheid, de bestuursraad bij motie verzocht te onderzoeken of een gesprek tussen Johan Crujff en Louis van Gaal kon worden bewerkstelligd, met als doel om in samenwerking te komen tot overeenstemming omtrent het technisch beleid.

(...)

Op basis van die gesprekken heeft de bestuursraad nu de conclusie getrokken dat het bovenstaande momenteel niet realiseerbaar is.”

De vertegenwoordiging van ongeveer 160.000 supporters in een open brief (**productie 70**):

“De Bestuursraad zou dus ons inziens direct en openlijk alles uit de kast moeten halen, teneinde de RvC (Raad van Commissarissen) te bewegen vrijwillig op te stappen en volledig mee te werken aan hun opvolging. Om zodoende de weg vrij te maken voor het ongedaan maken van de aanstellingen van Danny Blind en Martin Sturkenboom, alsmede de intentie Louis van Gaal aan te stellen. Deze aanstellingen zijn namelijk geheel in strijd met de Cruijffvisie en in strijd met de werkwijze van het Plan Cruijff, dat al maanden wordt uitgevoerd op de Toekomst.

(...)

Duidelijk moet ook zijn dat de komst van Louis van Gaal nu uiterst ongewenst is en leidt tot het vertrek van Johan Cruijff. Dat kan en mag niet gebeuren!”

45. Dus Van Gaal zelf zegt “ik erin, Cruijff eruit” en daarnaast onderschrijven Frank de Boer, de vereniging, de supporters en het trainersplatform dat de combinatie Van Gaal en Cruijff niet mogelijk is en dat het gedachtegoed van Cruijff, waar reeds uitvoering aan is gegeven, verder moet worden geïmplementeerd. Er is voor de lijn Cruijff gekozen en deze lijn moet worden voortgezet.
46. Daarmee is het belang van trainersplatform bij de voorgenomen benoeming van Van Gaal gegeven. Het Implementatieplan betreft een ingrijpende reorganisatie, inclusief gedrags- en cultuurveranderingen, waarbij zowel de betrokkenheid van Cruijff (als ‘founding father’ van het veranderproces) als het trainersplatform (dat reeds sinds maart 2011 is betrokken) essentieel is. Dit is precies de reden waarom Van Basten zo intensief met het Technisch Hart en Cruijff heeft gesproken voorafgaande aan zijn eventuele aanstelling.

47. De komst van Van Gaal en het vertrek van Crujff, maakt dat het gedachtegoed van Crujff niet meer kan en zal worden uitgevoerd. Van Gaal heeft het Rapport en Implementatieplan niet bestudeerd en voorts geen overleg gehad met Technisch Hart. Van Gaal heeft tot op heden niet de minste intentie getoond de visie van Crujff te willen of gaan implementeren. Zijn antipathie jegens Crujff maakt het ondenkbaar dat Van Gaal de visie van Crujff, duidelijk niet zijn boezemvriend, gaat implementeren.
48. Dit heeft niet alleen desastreuze consequenties voor het trainersplatform, maar ook voor de jeugdopleiding en uiteindelijk Ajax. Een groot deel van de jeugdelftallen verliest hun trainer, niet zomaar trainers, maar trainers die stuk voor stuk op het hoogste niveau en internationaal hebben gespeeld. Een unieke combinatie trainers die nooit meer zo te vormen is.
49. Gegeven het feit dat het gedachtegoed van Crujff zo massaal is omarmd, en het trainersplatform hiervoor speciaal is aangesteld, maakt de kans klein dat een nieuw technisch beleid voor de jeugdopleiding eveneens op zo'n groot draagvlak kan rekenen. Alle stakeholders binnen Ajax onderschrijven het gedachtegoed van Crujff en desalniettemin, uitsluitend en alleen vanwege de aanstelling van één algemeen directeur in de persoon van Van Gaal, zou het gedachtegoed van Crujff moeten sneuvelen.
50. Het mag dan ook niet verwonderlijk zijn dat de toenmalige Ledenraad van de vereniging reeds in november 2011 informeel het vertrouwen in de voltallige RvC heeft opgezegd en dat op 10 februari a.s. tijdens de BAVA het vertrouwen formeel wordt opgezegd. Het is duidelijk dat de Andere Commissarissen (al dan niet samen met de Hoofddirectie) in de voorgenomen benoeming van Van Gaal alleen staan en een verkeerde weg zijn ingeslagen. Voorts getuigt de voorgenomen benoeming van weinig historisch besef, besef dat wel aanwezig is bij Crujff, het trainersplatform, de supporters en andere stakeholders, zoals de vereniging. In 2004 is Van Gaal niet voor niets na 8 maanden in zijn functie als technisch directeur de wacht

aangezegd. Het doorzetten van zijn voorgenomen benoeming is evident niet in het belang van Ajax en in geen geval in het belang van het trainersplatform. Er bestaat een gerechtvaardigde angst en zeer grote kans dat de geschiedenis zich gaat herhalen met louter negatieve consequenties voor alle stakeholders.

Sturkenboom

51. Ten aanzien van de voorgenomen benoeming van Sturkenboom als statutair en zijn benoeming als titulair directeur geldt dat hij vanaf zijn aantreden welbewust het trainersplatform op oneigenlijke en bedenkelijke wijze heeft bejegend.

Een korte opsomming spreekt boekdelen:

- (a) Hij heeft het Rapport en het Implementatieplan niet bestudeerd voorafgaande aan zijn aantreden en ziet de eerste maanden na zijn aantreden ook geen noodzaak dit te doen. Zonder enige kennis van zaken is hij dan ook aan het werk gegaan en om zich heen gaan slaan.
- (b) Zonder kennis van zaken beëindigt hij de relatie met De Kloet, de procesbegeleider van de uitvoering van het Implementatieplan. Het behoeft geen uitvoerig betoog dat een procesbegeleider bij een zo ingrijpend veranderproces noodzakelijk is.
- (c) Hij geeft Jonk zonder aanleiding twee gele kaarten en dreigt met een derde gele kaart, hetgeen exit Jonk zou betekenen. Hij beticht Jonk van van alles, maar hij kan daarvan niets onderbouwen. Zo blijkt ook uit productie 24b zijdens Ajax c.s., een e-mail van Sturkenboom aan Jonk, waarin staat dat Jonk met Kreek over zijn salaris zou hebben onderhandeld. Daarvan is geen sprake. Kreek verklaart zelf dat hij nooit met Jonk heeft onderhandeld en dat Jonk hem heeft doorverwezen naar de directie, maar de directie heeft geen opvolging gegeven (**productie 68**). Voorts is deze mail van Sturkenboom gestuurd naar een onbekend niet bestaand e-mailadres met daarin Wim Jonk verwerkt (**productie 67**).
- (d) Afsluitend maakt hij ook het leven van Van der Moot, de ‘operations manager’, onmogelijk. Zij lijdt aan een zeer ernstige

ziekte, maar desalniettemin blijft zij onverkort doorwerken. Nu heeft Sturkenboom haar man, van wie zij soms vanwege haar ziekte simpelweg afhankelijk is, de toegang tot De Toekomst ontzegd. Een en ander is reeds uitvoerig uiteengezet in de MvA. Ik zal hier verder niet op in gaan, maar schrijnend is het wel.

52. Concluderend, Sturkenboom heeft de afgelopen maanden bewezen er alles aan te doen zand in de raderen van de implementatie te strooien. Hem ontbreekt de kennis van het Rapport en het Implementatieplan en afspraken met onder meer Jonk om het Rapport en het Implementatieplan te bespreken worden door hem steeds afgezegd. In andere gesprekken ontkent Sturkenboom zelfs het bestaan van enig plan Cruijff.
53. Het belang van het trainersplatform bij de opschorting van de voorgenomen benoeming van Sturkenboom spreekt dan ook voor zich. Gelukkig is Sturkenboom eerst titulair benoemd (los van de gebreken die daaraan kleven) en heeft hij bewezen niet geschikt te zijn voor deze functie bij Ajax.

Blind

54. Afsluitend heeft het trainersplatform belang bij de opschorting van het besluit tot benoeming van Blind als technisch directeur. Hierover kunnen we kort zijn.
55. Vanaf juli 2011 is er binnen Ajax geen plaats meer voor een technisch directeur. Dat volgt uit
- (i) het Rapport (“*Het Technisch Geweten vervangt onder andere (...) de technisch directeur*”, **productie 2**),
 - (ii) het Implementatieplan (“managementfuncties die verdwijnen met geschatte kosten tussen haakjes: TD: 450.000”, **productie 3**) en
 - (iii) het directiebesluit als bedoeld in bijlage 4c-II, paragraaf 2, bij de agenda van de RvC-vergadering van 25 november 2011 (**productie 42** onder 2 en 7).

56. Blind is desalniettemin benoemd tot technisch directeur en handelt ook als zodanig (zie MvA). Kort en goed, (a) hij bemoeit zich met zaken die toebehoren aan het Technisch Hart, (b) hij omzeilt het Technisch Hart voor zaken die het Technisch Hart aangaan en (c) zowel intern als extern profileert hij zich als technisch directeur, waardoor, zowel intern als extern onduidelijkheid en verwarring ontstaat. Het Technisch Hart wordt ten aanzien van zaken die in het Technisch Hart moeten worden beslist door Blind steeds voor voldongen feiten geplaatst. Dit maakt het onmogelijk voor het Technisch Hart om normaal te functioneren, beleid uit te zetten en beleid uit te voeren.

57. Hiermee is het belang van het trainersplatform genoegzaam gegeven.

Conclusie

58. Afsluitend, nog los van de gebreken die kleven aan de besluitvorming en los van het welbewust buitensluiten van Crujff, heeft er het er alle schijn van dat de Andere Commissarissen de besluiten tot de in geding zijnde benoemingen ondoordacht met onvoldoende kennis van zaken hebben genomen. Zij worden nu teruggefloten door de Bestuursraad van de vereniging, de supporters, Frank de Boer, het trainersplatform en 'last but not least' Crujff zelf. De vraag rijst dan ook voor wie de Andere Commissarissen deze benoemingen doorzetten. Eén ding is zeker, niet voor Ajax.

59. Wat daar ook van zij, al deze keiharde en duidelijke signalen zijn voor de Andere Commissarissen nog steeds geen aanleiding op deze benoemingen terug te komen en/of vrijwillig op te stappen. Zij blijven doorwrijven in dezelfde vlek totdat hen een halt wordt toegeroepen.

Cruijff c.s. / Ajax c.s.

Zaaknummer 200.099.314/01

OVERZICHT VAN PRODUCTIES ZIJDENS CRUIJFF C.S.

1. bericht aan Cruijff met persbericht;
2. Rapport Technisch Platform;
3. Implementatie “Op weg naar succes”;
4. statuten AFC Ajax N.V.;
5. uittreksel uit de Kamer van Koophandel van AFC Ajax N.V.;
6. reglement van de RvC;
7. (a) transcript uitzending Nieuwsuur d.d. 16 november 2011;
(b) transcript uitzending Pauw & Witteman d.d. 17 november 2011;
8. nadere aankondiging AVA d.d. 17 november 2011;
9. e-mail van Cruijff d.d. 19 oktober 2011;
10. e-mail van Cruijff d.d. 21 oktober 2011;
11. e-mail van Cruijff d.d. 24 oktober 2011;
12. e-mail van Ten Have d.d. 25 oktober 2011;
13. e-mail van Cruijff d.d. 25 oktober 2011;
14. e-mail van Trijbits d.d. 26 oktober 2011;
15. e-mail van Cruijff d.d. 29 oktober 2011;
16. e-mail van Ten Have d.d. 7 november 2011;
17. e-mail van Vos d.d. 8 november 2011;
18. e-mail van Molenaar d.d. 14 november 2011;
19. e-mail van Ten Have d.d. 16 november 2011;
20. e-mail van Molenaar d.d. 16 november 2011;
21. e-mail van Cruijff d.d. 16 november 2011;
22. e-mail van Trijbits d.d. 17 november 2011;
23. overeenkomst van opdracht tussen AFC Ajax N.V. en Aprendo V.O.F.;
24. arbeidsovereenkomst tussen AFC Ajax N.V. en Jonk;
25. e-mail van Ten Have d.d. 29 juni 2011;
26. notulen van de vergadering van de RvC d.d. 24 september 2011;
27. oproeping AVA d.d. 28 oktober 2011;
28. notulen van de vergadering van de ledenraad d.d. 16 november 2011;
29. e-mail van Trijbits d.d. 17 november 2011;
30. e-mail van Bergkamp d.d. 22 november 2011;
31. e-mail van Jonk d.d. 25 november 2011;
32. artikel Volkskrant d.d. 24 november 2011;
33. schema “Technisch management bij Ajax”;
34. schema “De Lerende, productieve organisatie (ideaal ontwerp)”;
35. schema “De Toekomst”;
36. schema “De Toekomst” (ingevuld);
37. Verklaring trainersplatform d.d. 2 december 2011;
38. Functie-omschrijving procesbegeleider Plan Cruijff;

39. E-mailcorrespondentie tussen Bergkamp en Sturkenboom van 22 november 2011;
40. E-mailcorrespondentie tussen Jonk en Sturkenboom van 2 december 2011;
41. E-mailcorrespondentie tussen Jonk en Sturkenboom van 3 en 4 en 5 december 2011;
42. Directiebesluit tot aanstelling Jonk en Bergkamp (inclusief taakomschrijving Technisch Hart), bijlage 4c-I enII bij agenda RvC 25 november 2011;
43. Strategisch Beleidsplan AFC Ajax 2009-2014;
44. Overdruk van een publicatie uit Algemeen Dagblad van 17 november 2011;
45. Rapport Coronel, blz. 13, 21, 22 en 23;
46. Transcript uitzending Ajax-TV 16 november 2011;
47. Transcript Nieuwsuur 2 december 2011;
48. Factuur 30 november 2011 scout Ton Pronk;
49. Arbeidsovereenkomst Sturkenboom;
50. www.ajax.nl/De-Club/Vennootschap/Directie.htm
51. E-mail Been aan Bergkamp c.s. van 29 maart 2011;
52. E-mail Van der Aat aan Jongkind van 14 juni 2011;
53. E-mailwisseling op 28 en 29 juni tussen Ten Have en Jongkind;
54. Mail van Olfers aan Van der Moot c.s. van 1 augustus 2011;
55. Notulen Algemene Ledenvergadering van 18 mei 2004;
56. Notulen Algemene Ledenvergadering van 16 november 2004;
57. E-mail van Van der Moot aan Sturkenboom c.s. van 29 december 2011;
58. E-mail van Sturkenboom aan Jonk van 13 december 2011;
59. Verslag overleg Technisch Hart van 22 september 2011;
60. Verslag Scoutingoverleg BVO van 5 januari 2012;
61. E-mailuitwisseling tussen Sturkenboom, Jonk en De Kloet van 13 december 2011;
62. E-mailuitwisseling tussen Jonk en Sturkenboom van 15 december 2011;
63. Oproeping BAVA van 16 februari 2012;
64. Profielschets van de RvC;
65. Tekst van interview in Voetbal International nr. 44 van 2 november 2011;
66. Artikel Telegraaf van 10 januari 2012;
67. Delivery status notification mail@wim.jonk.nl
68. E-mail van Michel Kreek aan Wim Jonk van 14 januari 2012;
69. Interview met Frank de Boer in AD van 14 januari 2012;
70. Open brief supporters en artikel in Telegraaf van 16 januari 2012;
71. Bericht van de Bestuursraad van 16 januari 2012;
72. Akte van depot